

НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ

Марченко Н.В., викладач кафедри іноземних мов

Процес навчання лексики доволі складний, але він є базовим при вивченні іноземної мови. Незалежно від методів викладання, існує декілька базових принципів успішного навчання, які застосовуються при викладанні будь-яким методом. В першу чергу потрібно пам'ятати, що цей процес був, є та залишається питанням пам'яті та навичок запам'ятовування.

Навчаючи студентів лексики, варто звернути увагу на наступні аспекти:

- мета – чому навчати, які слова обрати, скільки
- доцільність – набір слів повинен відповідати реальним потребам та інтересам студентів
- повторюваність вживання
- змістова презентація – чітке визначення значення слова

Для студента процес засвоєння нової лексики є складним. Можна вважати, що мета досягнута, якщо студент здатен згадати слово в потрібний момент та розпізнати його в усному та письмовому мовленні.

На відміну від вивчення граматики, яка базується на правилах, вивчення лексики є питанням накопичення окремих предметів та явищ. І в процесі навчання та викладання виникає питання про те, як працює наша пам'ять. Науковці розрізняють наступні види:

- короткочасне зберігання
- робоча пам'ять
- довготривала пам'ять

Короткочасне зберігання в пам'яті

Короткочасне зберігання – це здатність нашого мозку утримувати обмежену кількість інформації дуже незначний проміжок часу. Цей вид пам'яті бере участь у повторенні слів, які ви щойно почули. Але для успішного вивчення лексики цього, звісно, замало. Щоб включити слова до довготривалої пам'яті, їх необхідно піддавати різним видам операцій.

Робоча пам'ять

Робоча пам'ять означає фокусування на словах достатньо довго. При цьому інформація обробляється за допомогою сенсорів із зовнішніх джерел. Матеріал залишається довше і це гарантує, що короткочасний запас буде поновлюватися. Це працює, як аудіо запис, який повторюється знову і знову. Здатність утримувати слова в робочій пам'яті, гарантує легкий процес вивчення іноземних мов.

Довготривала пам'ять

Довготривала пам'ять можна розглядати як систему заповнення. На відміну від робочої пам'яті, довготривала має величезний обсяг і згодом її зміст стане довготривалим. Однак, щоб забезпечити переміщення нового матеріалу до постійної довготривалої пам'яті необхідно дотримуватись деяких принципів.

Повторення – багаторазова зустріч з словом є важливою, корисною та ефективною. Якщо слово зустрічається декілька разів через певний інтервал, студент має гарний шанс запам'ятати його на довгий час.

Пошук – це ще один вид повторення. Операції, які потребують пошуку, такі як використання нової лексики у письмових завданнях, змушують студентів згадувати неодноразово нові слова.

Інтервали – корисно розділити роботу пам'яті на певні періоди часу, а не групувати слова в один великий блок без подальшого повторення.

Темп – враховувати особливості роботи пам'яті різних студентів: швидкість запам'ятовування та переміщення лексики у довготривалу пам'ять буде різною у різних студентів.

Використання – використання слів, бажано неординарним чином, є найкращим способом додавання їх у довготривалу пам'ять.

Когнитивна глибина – чим більше рішень студент приймає з приводу того чи іншого слова, та чим більша зацікавленість у їх використанні, тим краще це слово запам'ятається.

Персоналізація значно підвищує вірогідність того, що слово запам'ятається. Головним чином, цього можна досягти використанням таких видів діяльності як бесіда та рольова гра.

Візуалізація – слова краще запам'ятовуються, якщо вони викликають певний образ. Навіть абстрактні слова можуть бути пов'язані з якимось абстрактним образом.

Мнемоніка – засоби, які допомагають вилучати елементи та правила, які зберігає наша пам'ять. Найкращі види мнемоніки – це техніки використання візуалізації та ключових слів.

Мотивація – сама по собі сильна мотивація не гарантує, що слова запам'ятовуються. Навіть немотивовані студенти пам'ятають слова, за умови, що вони активно залучені до процесу запам'ятовування.

Звісно, при навчанні лексики, потрібно вибирати методи та техніки, які будуть ефективні та доцільні саме для даної конкретної теми, але в той же час важливо пам'ятати про фундаментальні фактори, які визначають успіх при вивченні іноземної мови: мотивація, матеріал та можливість експериментувати з цим матеріалом.